

А. Б. Салқынбай



АБАЙ СӨЗІНІҢ ЛИНГВОПОЭТИКАСЫ

Алматы 2015

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)
С 18

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
филология, әдебиеттану және әлем тілдері факультетінің
Ғылыми кеңесі және Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған*

Пікір жазғандар:

филология ғылымдарының докторы, профессор **А. Жаксылықов**
филология ғылымдарының докторы, профессор **Р. Авакова**
филология ғылымдарының докторы, профессор **Қ. Мәлібаева**

Салқынбай А.Б.

С 18 Абай сөзінің лингвопоэтикасы: монография / А.Б. Салқынбай. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 242 б.
ISBN 978-601-04-1428-0

Монографияда Абай поэзиясындағы СӨЗ мағынасы мен мәні мәдени-танымдық бағытта сараланып, лебіздің семантикалық, лингвопоэтикалық сыры зерттеледі. Зерттеу жұмысының басты ерекшелігі СӨЗ мағынасы мен мәнін лебіз теориясымен түсіндіруімен ерекшеленеді. Зерттеу студенттер мен магистранттарға, филолог-ізденушілерге, ғалымдарға арналады.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)

© Салқынбай А.Б., 2015
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2015

ISBN 978-601-04-1428-0

ҮЗІК СӨЗ



СӨЗ – АЛЛАДАН ШЫҚҚАН БУ (Шаһкәрім)

– Материктердің арасын мұхиттар әрі бөліп, әрі байланыстырып жатады екен ... әңгіме мұхиттың мінезін, қасиетін, келбетін, жалпы болмысын қалай қабылдауда, түсінуде және соған қарай бағалауда жатыр...

– Адамдардың бір-бірінен ұлттық айырмасы олардың түрінде, мінезінде, кескін-келбетінде емес. Негізгі айырмашылық – тілде ғана! Тіл – түсіністік кепілі. Қазақ «жылқы кісінескенше, адам түсініскенше» деп қалай айтқан десеңші. Қарапайымдылығымен ақылдыны мойындататын, ойсыздар «мән бермейтін» (мүмкін мән бергісі келмейтін) мұндай сөздер көп-ау, шіркін, біздің қасиетті қазақ тілінде! Қазір қайсы біріміз ана тіліміздің қадірін бағалай алып жатырмыз ба...

– «Жібекті түте алмаған жүн етеді де» дегіңіз келеді ғой.

– Пауло Коэльо «Алхимик» повесінің алғысөзінде: «Я открыл Свою Стезю и Знаки Бога – истины, которые мой интеллект прежде отказывался принимать из-за их простоты. Я узнал, что задача достичь Великого Творения стоит не перед немногими избранными, а перед всеми, кто населяет Землю!» – деп жазыпты. Қарапайымдылықты қарапайымдылығы үшін емес, өзіміздің сол қарапайымдылық деңгейіне жетпей қарадүрсін «мен білемге» басқанымыздан бағалай алмайтын болармыз. Адам баласы бірімен-бірі түсініссе, алуан түрлі тарихи әлем-тапырық алапат соғыстар бәлкім болмас па еді? Кім білсін? ...

– Тілдің қасиеті, сөздің күші ерекше! «Жақсы сөзбен жан сеіртуге» де болады, сөз – алмас, байкамаса кесіп те түседі.

– Иә. Жаңа жақсы айттыңыз, материктердің арасын мұхиттар әрі бөліп, әрі байланыстырып жатады екен ... әңгіме мұхиттың мінезін, қасиетін, келбетін, жалпы болмысын қалай қабылдауда, түсінуде, бағалауда жатыр.

Ғылыми басылым

Салқынбай Анар Бекмырзақызы

**АБАЙ СӨЗІНІҢ
ЛИНГВОПОЭТИКАСЫ**

Редакторы *А. Иманғалиева*

Компьютерде беттеген *Г. Шаққозова*

Мұқабасын безендірген *А. Қалиева*

Мұқабаны безендіруде қолданылған сайт

www.abay_today.tk, desktopaper.com

ИБ №8524

Басуға 09.09.2015 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 ¹/₁₆.
Көлемі 15,2 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс. Тапсырыс №2797.

Таралымы 100 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің

«Қазақ университеті» баспа үйі.

050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.